

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

8 Vtrum omnis homo appetat beatitudinem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

positione procedente, vel actione creaturæ, sed statim fecit unumquodq; perfectum in sua specie. ergo videtur, quod beatitudinem conferat homini sine aliquibus operationibus præcedentibus.

¶ 3 Præter. Apostolus dicit Rom. 4. Beatitudinem hominis esse, cui Deus confert iustitiam sine operibus. non ergo requiruntur aliqua opera hominis ad beatitudinem consequendam.

SED CONTRA est, quod dicitur Ioann. 13. Si hæc feceritis, beati eritis, si feceritis ea. ergo per actionem ad beatitudinem pervenimus.

RESPON. Dicendum, quod rectitudo voluntatis, ut supra dictum est, requiritur ad beatitudinē, cum nihil aliud sit, quam debitus ordo voluntatis ad ultimum finem, que ita exigitur ad consecutionem ultimi finis, sicut debita dispositio materiæ ad consecutionem formæ: sed ex hoc non ostenditur, quod aliqua operatio hominis debeat præcedere eius beatitudinem. Posset enim Deus simul facere voluntatē recte tendentem in finem, & finem consequentem: sicut quandoque simul materiam disponit, & inducit formam, sed ordo diviniæ sapientiæ exigit ne hoc fiat, ut enim dicitur in 2. de celo. * Eorum quæ nata sunt habere bonum perfectum, aliquid habet ipsum sine motu, aliquid uno motu, aliquid pluribus. Habere autem perfectum bonum sine motu, cōvenit ei quod naturaliter habet illud: habere autem beatitudinem naturaliter, est solius Dei. vnde solius Dei proprium est quod ad beatitudinem non moveatur per aliquam operationem præcedentem. Cū autem beatitudo excedat omnem naturā creatā, nulla pura creatura convenienter beatitudinē consequitur absque motu operationis, per quā tendit in ipsam: sed angelus qui est superior ordine nature, quæ homo, cōsecutus est eā ex ordine diviniæ sapientiæ uno motu operationis meritoria, ut in primo expositum est. * Hōies autem consequunt ipsam multis motibus. operatio nū, qui merita dicuntur. vnde et sicut Philosophus, beatitudo est premium virtuosarum operationum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod operatio hominis non præexigit ad consecutionem beatitudinis propter insufficientiam diviniæ virtutis beatificantis, sed ut servetur ordo in rebus.

AD SECUNDUM dicendum, quod primas creaturas statim Deus perfectas produxit absque alia dispositione, vel operatione creaturæ præcedente: quia sic instituit prima individua specierum, ut per ea natura propagaretur ad posteros. Et similiter, quia per Christum qui est Deus & homo, beatitudo erat ad alios derivanda, sicut illud Apostoli ad Hebr. 2. Qui multos filios in gloriam adduxerat: statim a principio suæ conceptionis, absque aliqua operatione meritoria præcedente, anima eius fuit beata: sed hoc est singulare in ipso. Nam pueris baptizatis subuenit meritum Christi ad beatitudinem consequendam, licet definit in eis merita propria eo quod per baptismum sunt Christi membra effecti.

AD TERTIUM dicendum, quod Apostolus loquitur de beatitudine spei, quæ habet per gratiā iustificantē, quæ quidem non datur propter opera præcedentia. Non enim habet rationem termini motus, ut beatitudo: sed magis est principium motus, quo ad beatitudinem tenditur.

ARTICULUS VIII.

Utrum omnis homo appetat beatitudinem.

AD OCTAVUM sic proceditur. Videtur, quod non omnes appetant beatitudinem. Nullus enim po-

test appetere quod ignorat, cum bonum apprehensum sit obiectum appetitus, ut dicitur in 3. de anima: * sed multi nesciunt quid sit beatitudo, quod sicut Aug. dicit in 13. de Trin. patet ex hoc, quod quidam posuerunt beatitudinem in voluptatibus corporis, quidam in virtute animæ, quidam in aliis rebus. non ergo omnes beatitudinem appetunt.

¶ 2 Præter. Essentia beatitudinis, est visio essentiæ diviniæ, ut dictum est: * sed aliqui opinantur hoc esse impossibile, quod Deus per essentiā ab homine videatur, vnde hoc non appetunt. ergo non omnes homines appetunt beatitudinem.

¶ 3 Præter. Aug. dicit in 13. de Trin. * Quod beatus est qui habet omnia quæ vult, & nihil male vult: sed non omnes hoc volunt: quidam enim male aliqua volunt, & tamen volunt illa se velle. non ergo omnes volunt beatitudinem.

SED CONTRA est, quod Aug. dicit 13. de Trin. Si unus dixisset, Omnes beati esse vultis, miseri esse non vultis, dixisset aliquid quod nullus in sua non cognosceret voluntate. quilibet ergo vult esse beatus.

RESPON. Dicendum, quod beatitudo dupliciter potest considerari. Vno modo sicut communem rationem beatitudinis: & sic necesse est quod omnis homo beatitudinem velit: ratio autem beatitudinis communis est, ut sit bonum perfectum, sicut dictum est. * Cum autem bonum sit obiectum voluntatis, perfectum bonum est alicuius, quod totaliter eius voluntati satisfacit. vnde appetere beatitudinem, nihil aliud est quam appetere ut voluntas satietur. quod quilibet vult. Alio modo possumus loqui de beatitudine sicut specialē rationem, quantum ad id, in quo beatitudo consistit. Et sic non omnes cognoscunt beatitudinem: quia nesciunt cui rei communis ratio beatitudinis conveniat: & per consequens, quantum ad hoc, non omnes eam volunt. Vnde patet responsio ad ad primum.

AD SECUNDUM dicendum, quod cum voluntas sequatur apprehensionem intellectus, seu rationis: sicut contingit quod aliquid est idem secundum rem, quod tamen est diversum secundum rationis considerationem: ita contingit quod aliquid est idem sicut res: & tamen uno modo appetitur, alio modo non appetitur. Beatitudo ergo potest considerari sub ratione finalis boni & perfecti, quæ est communis ratio beatitudinis: & sic naturaliter & ex necessitate voluntas in illud tendit, ut dictum est. * Potest etiam considerari secundum alias speciales considerationes, vel ex parte ipsius operationis, vel ex parte potentie operatiæ, vel ex parte obiecti: & sic non ex necessitate voluntas tendit in ipsam.

AD TERTIUM dicendum, quod ista definitio beatitudinis, quam quidam posuerunt: Beatus est, qui habet omnia quæ vult, vel cui omnia optata succedunt, quodam modo intellecta, est bona & sufficiens: alio vero modo est imperfecta. Si enim intelligatur simpliciter de omnibus quæ vult homo naturali appetitu, sic verum est, quod qui habet omnia quæ vult, est beatus. Nihil enim satiat naturalem hominis appetitum, nisi bonum perfectum, quod est beatitudo. Si vero intelligatur de his, quæ homo vult secundum apprehensionem rationis, sic habere quædam quæ homo vult, non pertinet ad beatitudinem, sed magis ad miseriam, in quantum homini habita impediunt hominem, ne habeat quæcumque vult naturaliter. sicut etiam ro accipit ut vera interdum, que impediunt a cognitione veritatis. Et sicut hanc considerationem Aug. * addit ad perfectionem beatitudinis, quod nihil mali velit, quis primum posset sufficere, si recte intelligeretur, sicut quod beatus est, qui habet omnia quæ vult.

Prima Secundæ S. Thomæ. C QVAEST.

& 1. q. 10. ar. 1. & q. 82. ar. 1. & 2. cor. 13. con. c. 88. lib. 3. c. 97. & ver. q. 22. ar. 5. & 6. Et mal. q. 6. cor. & ad 7. 9. & 10. & 1. Eth. co. 5. h. li. 3. de aig. tex. 29. 34. & 49. 10. 2. c. 4. cir. pri. to. 3. q. 3. ar. 8.

c. 4. & 5. to. 7

c. 3. cir. sic. 2.

q. 1. ar. 5. & 7

In cor. ar. & q. 1. ar. 5.

Locs in arg. sed contra ratio.

Text. 64. 65. 66. 10. 2. q. 6. in actione ad 1. & 8. q. 6. in actione ad 1. Et 1. 3. cap. D. 69. inf. q. 10. ar. 1. de beato.